

Konklusionsreferat fra møde på Ormstrup Gods den 7. november 2013 om samarbejde om restaurering af Ormstrup Sø.

Deltagere: Ormstrup Gods: Niels Due Jensen og Carsten Ishøj

Envidan: Jan Tryk

Viborg Kommune: Jørgen Jørgensen og Rolf Christiansen (Ref.)

Mødet var bragt i stand i forlængelse af, at Viborg Kommune på sit anlægsbudget har afsat midler i 2015 og 2016 til restaurering af Ormstrup Sø med aluminiumsbehandling af søvandet.

Ormstrup Gods har selv gået med tankerne omkring en restaurering af søen siden Naturstyrelsen henvendte sig til godset for 2-3 år siden og lavede nogle forundersøgelser med henblik på en restaurering. Ormstrup gods har arbejdet med et projekt omkring en total oprensning af søen og ville derfor gerne i dialog med Viborg Kommune omkring en sådan løsning. Godset er interesseret i at høre, om der er mulighed for at samarbejde med kommunen om restaureringen.

Tilstanden i Ormstrup Sø er gennem tiderne påvirket fra mange faktorer. Daglig tilførsel af næringsstoffer fra nedfald af blade, nedbør m.v., opbevaring af egestammer, udsætning og fodring af ænder og tillædning af husspildevand fra ejendommen. Tidligere levede der mange store gedder og aborrer i søen. Nu kunne der kun fiskes enkelte gedder.

Der var allerede gjort en stor indsats fra godsets side for at standse belastningen af søen. Nu var andeholdet ophørt på 3. år. Desuden var tilførslen af spildevand fra samtlige ejendommens bygninger afskåret og ledt til tæt tank, og arealerne rundt om søen drives uden gødskning.

Parallelt til Statens vand planlægning havde godset taget kontakt til Envidan for at få undersøgt hvad det ville koste at restaurere søen ved hjælp af sedimentfjernelse. Envidan har tidligere deltaget i sørestaurering ved Skanderborg og anvendt Geo Tubes til afvanding af slammet. Der var udarbejdet et oplæg til forundersøgelse til Godset, som man overvejede at igangsætte.

Viborg Kommune er interesseret i at samarbejde om at restaurere søen ved oprensning af sedimentet. Når Staten anviser i vandplanen, at der skal gennemføres en sørestaurering gennem aluminiumsbehandling af søvandet, er det fordi det vurderes at næringsstofpuljen i søbunden er stærkt medvirkende til at søen i dag ikke opfylder målsætningen. Det er kommunen der skal gennemføre restaureringen for Staten ifølge lov om Miljømål, og kommunen er forpligtet til at gennemføre indsatsen.

Staten har udelukkende anvist aluminiumsbehandling som restaureringsmetode, og det er derfor nødvendigt at kommunen får accept fra Staten til at anvende en anden metode, hvis kommunen skal kunne gå ind i samarbejdet. Ellers risikerer man stadig at være underlagt et krav om at gennemføre en aluminiumsbehandling. Kommunen vil tage kontakt til Naturstyrelsen for at få en afklaring af, om Staten kan anerkende slamfjernelse som alternativt virkemiddel. Hvis Staten afviser slamfjernelse er kommunen fortsat forpligtet til at gennemføre aluminiumsbehandlingen, og kan derfor ikke allokere pengene til at deltage i slamfjernelsen.

Forud for aluminiumsbehandling skal der ifølge Statens vejledning også gennemføres en forundersøgelse for at godtgøre om restaureringen kan forventes at resultere i målopfyldelse. Hvis der ikke kan forventes at opnå målopfyldelse vil Staten formentlig frafalde kravet om aluminiumsbehandling. Forundersøgelsen er ret omfattende og skal gennemføres gennem et helt år for at klarlægge fosfordynamikken i søen. Processen i Statens vejledning udelukker ikke, at Godset selv igangsætter sin egen forundersøgelse. Kommunen er indforstået med, at undersøgelsen, som Ormstrup Gods har planer om, kan indgå i det omfang dens resultater kan bruges i et fælles projekt, hvis Staten vil godkende sedimentfjernelsen i stedet for aluminiumsbehandlingen, og ud fra at kommunen i givet fald kan bidrage til det fælles projekt med de midler, som en aluminiumsbehandling vil koste.

Ormstrup Gods oplyste, at de ville igangsætte Envidans forundersøgelse. Kommunen ville undersøge hvilke søkort man ligger inde med, og fremsende det til Envidan, som måske kan spare udgiften til en opmåling. Når undersøgelsen er gennemført vil kommunen få undersøgelsesrapporten fremsendt.

Kommunen vender tilbage, når man har afklaret Statens holdning til sedimentfjernelse.